

34 elveszett város

Nehéz elképzelni, hogy egy egész város miként tűnhet el, de pontosan ez történt a listán szereplő egykori városokkal. Számos oka lehet annak, hogy egy település elnéptelenedik. Háborúk, természeti katasztrófák, klímaváltozás, a kereskedelem hanyatlása és egyebek. Bármi is volt az ok, ezek az elveszett városok feledésbe merültek az idők során és csak évszázadokkal később fedezték fel őket.

34 Karthágó

A mai Tunézia területén található Karthágót a föníciai telepések alapították és a Földközi-tenger térségének vezető hatalmává vált. A Szirakúzával és Rómával folytatott versengés számos háborút hozott magával, melyek közt a legjelentősebb Hannibál támadása volt Itália ellen. A várost a rómaiak rombolták le i.e. 146-ban. A római katonák házról házra jártak, megerőszakolták, foglyul ejtették és rabszolga sorba kényszerítették az itt lakókat, mielőtt lángba borították a várost. A rómaiak aztán újra megalapították Karthágót, mely a birodalom legnagyobb és legfontosabb városa lett. Jelentőségét lerombolásáig megőrizte, 698-ban a muszlim hódítás során másodszor, immár végleg elpusztult.

33 Ciudad Perdida

Ciudad Perdida (spanyolul az "Elveszett Város") egy ősi város Sierra Nevadában, Kolumbiában, melyet a feltételezések szerint 800 körül alapították. Az elveszett városban a hegyoldalon teraszok, kövezett utak és kör alakú terek láthatók. Teyuna, ahogy a helyi törzsek nevezik a várost, valószínűleg több falu központja volt, melyeket a Tairona törzs tagjai laktak. A spanyol hódítás során teljesen elnéptelenedett.

Trója egy legendás város Törökország észak-nyugati részén, melyet Homérosz műve, az Iliász tett híressé. Eszerint ezen a helyen zajlott a trójai háború. A régészeti kutatások Trójában több rétegnyi romot találtak. A Troy VIIa valószínűleg Homérosz Trójája volt és az i.e. 13. században létezett a település.

31 Skara Brae

Az Orkney-szigeten található Skara Brae egyike a legjobb állapotban fennmaradt kőkori falvaknak Európában. Évszázadokon át homokdűnék takarták, míg egy hatalmas vihar 1850-ben felfedte a települést. A kőfalak viszonylag jó állapotban őrződtek meg, mivel a barlangokat megtöltötte a homok szinte azonnal, amint a lakók elhagyták a települést. Mivel a szigeten nem voltak fák, a bútorokat és egyéb berendezéseket mind kőből faragták, ezért ezek is megmaradtak. Skara Brae i.e. 3180-2500 között volt lakott. Miután az éghajlat megváltozott, sokkal hidegebb és nedvesebb lett, a települést elhagyták a lakók.

30 Memphis

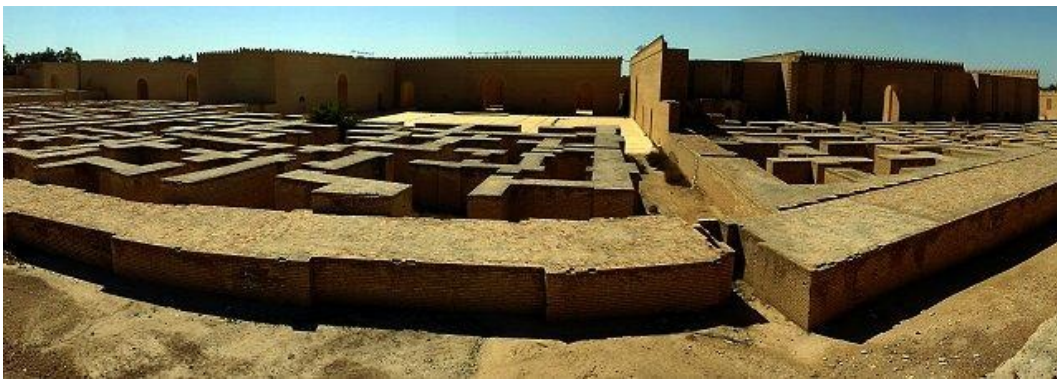

Az i.e. 3100 körül alapított Memphis, a legendás Ménész városa, a királyé, aki egyesítette Alsó- és Felső-Egyiptomot. Korábban Memphis inkább egy erődhöz hasonlított, ahonnan Ménész irányította a vízi és szárazföldi utakat Felső-Egyiptom és a Delta között. A harmadik dinasztia idejére Szakkara méretes város lett. Nagy Sándor alatt a város és Nubia, AsszírIA, Perzsia és Macedónia egymás után estek el. Vallási központként jelentőségét a kereszténység és az iszlám térhódításával veszítette el. 640-ben a muszlimok megtámadták Egyiptomot, a város ekkor vált lakatlanná. Romjai között látható a hatalmas Ptah templom, királyi paloták és II. Ramszesz kolosszális szobra. Szakkara közelében találhatók a piramisok.

Peruban, a Supe-völgyben található Amerika egyik legősibb elveszett városa. I.e. 2600-2000 táján éltek itt emberek. Több mint 3000 ember számára volt szállás, így ez az egyik legnagyobb városa a Norte Chico civilizációnak. Központi területén egy hatalmas teret hat platform fog közre. A Supe-völgy összes elveszett városa hasonlóan nézett ki, kis emelvények vagy kő körök találhatók bennük. Caral valószínűleg a civilizáció központja volt.

28 Babilón

Babilón, Babilónia fővárosa egy ősi birodalom az egykori Mezopotámiában, egy város az Eufrátesz-folyó partján. A várost i.e. 1180 körül anarchia ingatta meg, majd újra talpra állt és az Asszír Birodalom rész lett az i.e. 9. század után. Babilon ragyogó színei és luxusa legendás volt már Nabukodonozor uralkodásától (i.e. 604-562) kezdve, aki megépítette a híres Függőkerteket. A híres város összes maradványa ma egy halom leomlott, sárga téglapépület és törmelék a termékeny mezopotámiai síkságon, a Tigris- és az Eufrátesz-folyók között, Irakban.

27 Taxila

Pakisztán észak-nyugati részén található Taxila ősi városa, melyet a perzsa király, Nagy Dáriusz foglalt el i.e. 518-ban. A város megadta magát Nagy Sándornak. Egymást követték a hódítók, végül a város fontos buddhista központ lett. Tamás apostol az 1. században látogatott el Taxilába. A város ókori fejlődése kiváló elhelyezkedésének volt köszönhető, mivel három fontos kereskedelmi út találkozásánál feküdt. Amikor a kereskedelem visszaesett, a város hanyatlásnak indult. Végül a hunok rombolták le az 5. században.

Sukhothai egyike Thaiföld legrégebbi és legfontosabb történelmi városainak. Eredetileg mezőváros volt az Angkor alapította Khmer Birodalomban, majd a 13. században elnyerte függetlenségét és az első egyesült és független thai állam fővárosa lett. Az ősi városnak 80.000 lakosa volt. 1351 után, mikor a rivális thai dinasztia megalapította saját fővárosát, Ayutthayat, Sukhothai hanyatlásnak indult és 1438-ban beolvadt az Ayutthaya királyságba. Sukhothai a 15. században vagy a 16. század elején néptelenedett el.

25 Timgad

Timgad egy római tartományi város volt Algériában, melyet Traianus császár alapított 100 körül. A várost eredetileg kb. 15.000 fős lakosság számára tervezték, de a település hamar kінőtte magát és tovább terjeszkedett. Az 5. században a vizigótok, két évszázaddal később a berberek fosztották ki. A város eltűnt a történelemből, egyike lett a Római Birodalom eltűnt városainak, míg 1881-ben egy ásítás során rábukfántak,

24 Mohendzsodáró

A jelenlegi Pakisztán területén található az i.e. 2600 körül épült Mohendzsodáró, mely egyike a világ legősibb városainak. Gyakran nevezik az Ősi Indus-völgyi Metropolisznak is. Rács alakzatban húzóóó utcái tökéletes alakzatot adnak ki, előzetes tervek alapján készítették őket. A város fénykorában kb. 35.000 ember élhetett itt. A város épületei fejlett technikával épültek, azonos méretű, nap által szárított

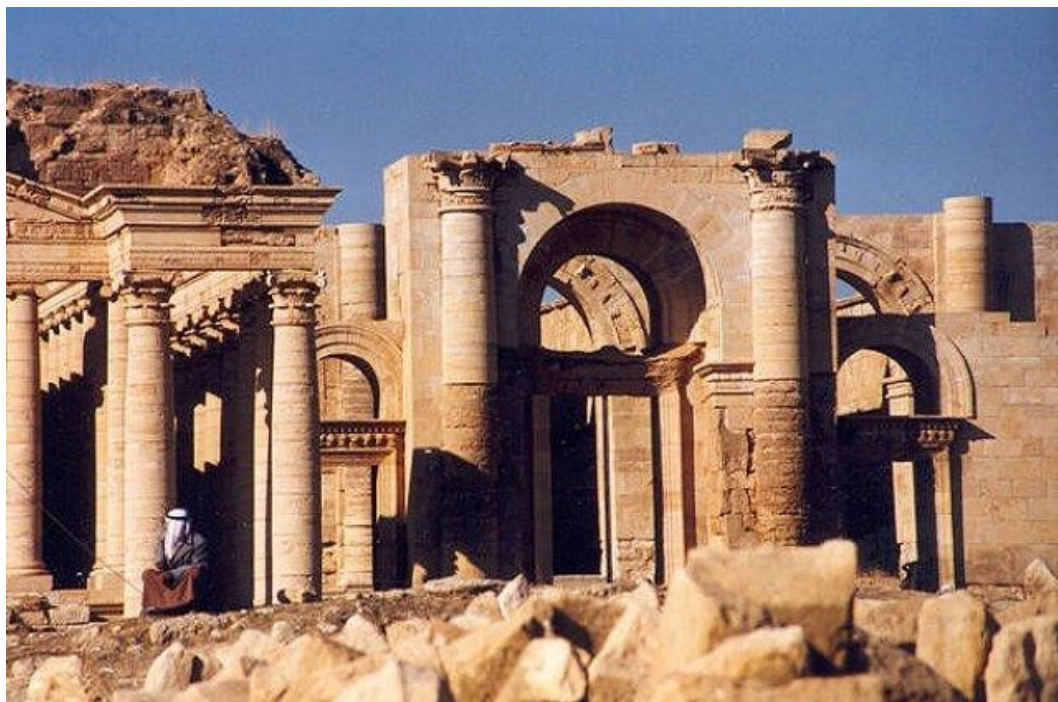
téglákból és égetett fából álló szerkezetek voltak. A Mohendzsodáro és az Indus-völgyi civilizáció nyom nélkül eltűnt i.e. 1700 körül, mígnem az 1920-as években felfedezték.

23 Nagy Zimbabwe

A Nagy Zimbabwe egy romokból álló komplexum, melyek a mai Zimbabwe területén fekszenek. A "Nagy" jelző különbözteti meg a többi romtól az országban, melyeket szintén Zimbabwe-nak hívnak. A 11. században kezdték építeni a bennszülött bantuk és több mint 300 év múlva készült el. Fénykorában kb. 18.000 lakosa lehetett. hanyatlásának és elnéptelenedésének okát még vitatják, felmerült a kereskedelem visszaesése, a politikai válság és a klímaváltozás miatti éhínség és vízhiány is.

22 Hatra

A Pártus Birodalom fennhatósága alá tartozó, erődített város Hatra, mely az Arab Királyság fővárosa volt, ellenállt számos római támadásnak, köszönhetően vastag, magas, tornyokkal megerősített falainak. 241-ben a várost elfoglalta az I. Sápur vezette iráni Szasszanida Birodalom és lerombolták. Hatra romjai Irakban, különösen a hellén és római építészet és a keleti dekoratív elemek keveredésével készült templomok mutatják ennek a civilizációnak a nagyságát.

Sanchi épületeinek története több mint 1000 éves múltra tekint vissza, kezdve az i.e. 3. századi sztúpáktól egészen a mára rommá vált buddhista templomokig és kolostorokig, melyek a 10-11. században épültek. A 13. században, miután a buddhizmus Indiában hanyatlani kezdett, Sanchi elnéptelenedett és hamarosan a dzsungel vette birtokba. Az elveszett várost 1818-ban angol hivatalnokok fedezték fel újra.

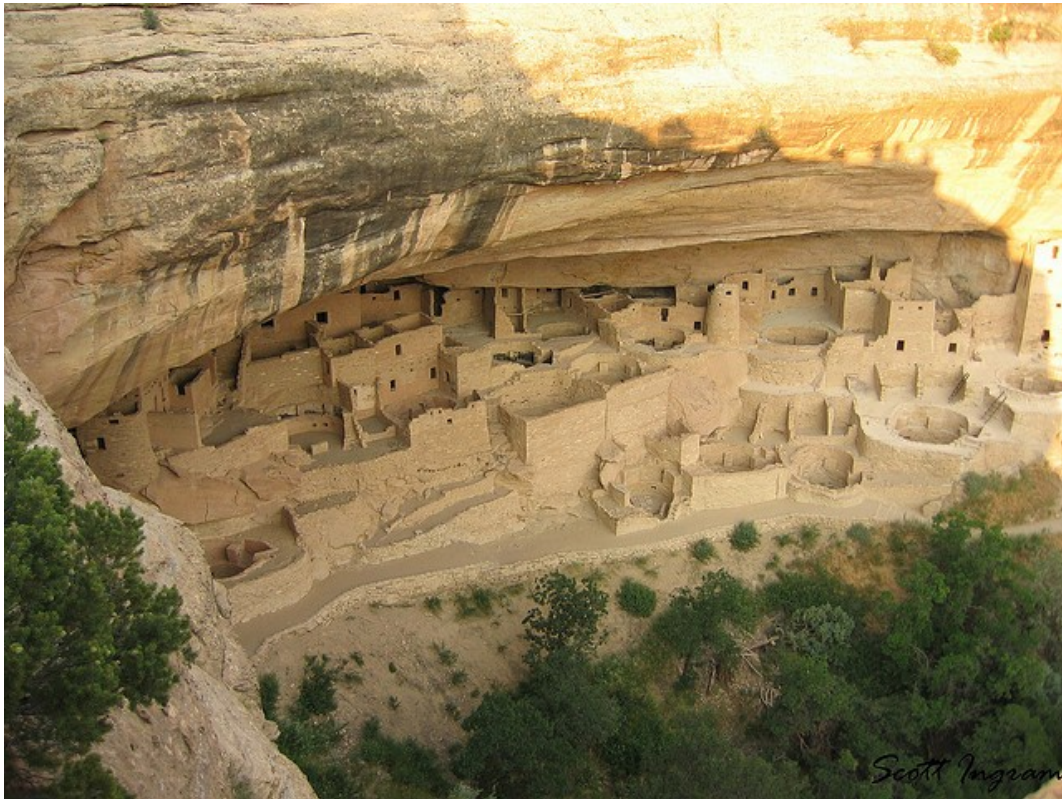
Hattusa az i.e. 17. században lett a Hettita Birodalom fővárosa. A várost lerombolták magával a hettita állammal együtt i.e. 1200 körül, a bronzkorban. A vidék lakatlanná vált. Becslések szerint a város lakossága 40-50.000 fő körül lehetett fénykorában. A fából és sártéglából épült házak nyomtalanul eltűntek, csupán a kőből épült templomok és paloták romjai maradtak meg. Az elveszett város a 20. század közepén fedezte fel Törökország középső részén egy német régész csapat. Egyike az itt talált legjelentősebb leleteknek egy agyagtáblára vésett jogi kódex, leírásokkal az ősi Közel-Kelet jogi ügyeiről.

19 Chan Chan

A hatalmas Chan Chan város Peruban a pre-kolumbiai Amerika legnagyobb városa volt. Az épületek vályogtéglából készültek, a kész épületeket sárral vonták be és díszes mintákkal díszítették. A városközpontban több citadella áll, melyekben ünnepekhez használt termek, sírkamrák és templomok találhatóak. A várost 850 körül építették a chimuk és az Inka Birodalom hódításáig, az 1470-es évekig létezett. Chan Chan városában kb. 30.000 ember élt.

18 Mesa Verde

Colorado dél-nyugati részén található a Mesa Verde rengeteg barlanglakással, melyekben az ősi anasazik éltek. A 12. században az anasazik barlangokban kezdték kialakítani otthonaikat a kanyon szikláiban. A házak közül néhány 150 szobás volt. 1300-ra az összes anasazi elhagyta Mesa Verde területét, de a barlangjaik tökéletes állapotban maradtak meg. Az ok, amiért hirtelen mind elköltöztek, ismeretlen. Különböző elméletek léteznek az északi törzsek betöréseiről vagy a vidéket sújtó aszályokról, melyek elvándorlásra készíthették az itt lakókat.

17 Perszepolisz

Perszepolisz (Perzsia fővárosa Görögországban) a központja és fővárosa volt a hatalmas Perzsa Birodalomnak. Gyönyörű város volt egykor, melyet fényűző műalkotások díszítettek, de ezeknek sajnos csak kis része maradt fenn. I.e. 331-ben Nagy Sándor a Perzsa Birodalom meghódítása közben földig égette Perszepoliszt bosszúból a felgyújtott athéni Akropoliszért. Perszepolisz maradt Perzsia fővárosa, tartománya lett az óriási Macedón Birodalomnak, de jelentősége folyamatosan csökkent.

16 Leptis Magna

Leptis Magna vagy Lepcis Magna kiemelkedően fontos város volt a Római Birodalomban, a mai Líbia területén található. Természetes kikötője megkönnyítette a város fejlődését, ami hamarosan a mediterrán és a saharai kereskedelem központja lett, egyúttal a legfőbb piaca a környék termékeny földjein termelt mezőgazdasági termékeknek. A római császár, Septimius Severus (193-211), aki Leptis-ben született, a város támogatója lett. Az ő irányítása alatt hatalmas építkezések indultak. A következő századokban azonban Leptis hanyatlani kezdett a Római Birodalommal együtt. A 642-es arab hódítás után az elveszett város romokban hevert és évszázadokon át homok borította.

15 Urgench

Az Amu-Darya-folyó mentén, Üzbegisztánban Ürgenc vagy Urgench az egyik legnagyobb városa volt a Selyemútnak. A 12-13. században Ürgenc aranykorát élte, a közép-ázsiai Khwarezm Birodalom központja lett. 1221-ben Dzsingisz Kán földig rombolta Urgench városát. A fiatal nőket és a gyerekeket a mongol katonák elrabolták és rabszolga sorba taszították, a lakosság többi részét lemészárolták. A város túlélte Dzsingisz Kán pusztítását, de az Amu-Darya-folyó hirtelen irányváltoztatása arra kényszerítette a lakókat, hogy végleg elhagyják a települést.

14 Vijayanagara

Vijaynagar 500.000 lakójával egykor a világ legnagyobb városa volt. Az indiai város a 14-16. században élte virágkorát, a Vijayanagar Birodalom hatalmának csúcán. Ebben az időben a birodalom gyakran került összetűzésbe a muszlim királyságokkal. 1565-ben a birodalom seregei katasztrofális vereséget szenvedtek és Vijayanagra elesett. A győztes muzulmán csapatok több hónapon át rombolták, megsemmisítették a várost és a hindu templomokat. Annak ellenére, hogy a birodalom továbbra is fennállt, a fővárost már nem építették újjá. Azóta is lakatlan.

13 Calakmul

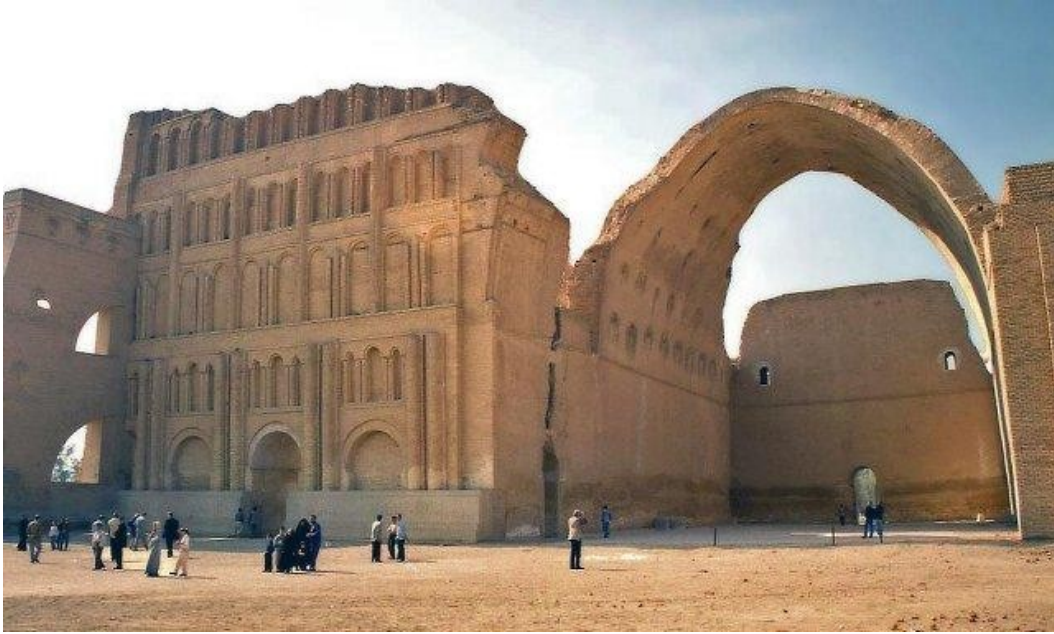
Mélyen a mexikói Campeche állam dzsungelében rejtőzik Calakmul, az egyik legnagyobb maja város, melyet valaha felfedeztek. Calakmul nagyhatalmú város volt, mely megtagadta Tikal fennhatóságát és szövetségeseiket gyűjtött maga köré. A 6. század második felétől a 7. századig Calakmul megszerezte Tikalt, de lerombolni nem tudta. Tikal végül erejét összeszedve 695-ben csatát vívott Calakmullal. Végül mindkét város a maja terjeszkedés áldozata lett.

12 Palmüra

Palmyra ("Pálmafák Városa") évszázadokon át fontos és gazdag város volt a karavánutak mentén, melyek összekötötték Perzsiát a római Szíria kikötőivel. 212-től kezdve Palmyra kereskedelmi forgalma visszaesett, amikor a szasszanidák elfoglalták a Tigris és az Eufrátesz folyók torkolatát. A római császár, Diocletianus falat épített és kiterjesztette a várost, hogy megpróbálja megmenteni a szasszanidáktól. A várost muszlim arabok támadták meg 634-ben, de nem rombolták le. A város az ottománok uralma alatt indult hanyatlásnak, már nem volt több, mint egy oázis falu. A 17. században nyugati utazók fedezték fel újra.

11 Ctesiphon

A 6. században Ctesiphon egyike volt a világ legnagyobb városainak és az ősi Mezopotámia leghatalmasabb városainak. Jelentősége miatt a Római Birodalom egyik fontos katonai állomása lett, a rómaiak után a bizánciak foglalták el, összesen ötször. A város Perzsia iszlám meghódítása során megadta magát a muszlimoknak 637-ben. Miután a 8. században megalapították Bagdadban az Abbasid fővárost, a város gyors hanyatlásnak indult és hamarosan szellemváros lett. Ctesiphon feltehetően az Ezeregy éjszakában Isbanir városa volt. Ma Irak területén található és egyetlen látogatható romja a nagy Taq-i Kisra diadalív.

Hvalsey Grönland három viking települése közül a legnagyobbnak, a Keleti Településnek egyik tanyája volt. 985-ben izlandi telepesek lakták. Fénykorában nagyjából 4000 ember élt itt. A Nyugati Település bukása után a 14. század közepén a Keleti Település még 60-70 éven át fennmaradt. 1408-ban az írásos források szerint még esküvőt tartottak a Hvalesy templomban, de ez volt az utolsó adat Grönlandról.

A fő keleti-nyugati karavánút mentén található Ani, mely az 5. században vált jelentőssé, majd a 10. században Örményország fővárosa lett. Számos templomát ebben az időben építették, némelyik nagyon szép példája a középkori építészetnek, innen ered beceneve is: "1001 Templom Városa". Fénykorában 100-200.000 lakója lehetett. Egészen a mongolok 13. századi betöréséig Örményország fővárosa maradt, majd 1319-ben földrengés pusztította és a kereskedelmi utak miatt is hanyatlásnak indult. A város elnéptelenedett és évszázadokra eltűnt a történelemből. Romjai a mai Törökország területén találhatóak.

8 Palenque

A mexikói Palenque jóval kisebb, mint a maják többi elveszett városa, de itt található a legszebb épületek és szobrok, amiket a maják valaha készítettek. A legtöbb építmény Palenque-ban 600-800 között épült. A város a 8. században indult pusztulásnak. A mezőgazdasággal foglalkozó lakosság még néhány generáción át itt élt, aztán az elveszett város lakatlanná vált és lassan benőtte az erdő.

7 Tiwanaku

A Titacaca-tó dél-keleti partjainál, Bolíviában található Tiwanaku, mely az Inka Birodalom egyik legfontosabb városa volt. I.e. 300-tól i.sz. 300-ig Tiwanaku spirituális központ is volt, ahova sok ember elzarándokolt. A közösség várossá nőtte ki magát a 7-9. században, regionális központtá vált az Andok déli vidékén. Maximum népessége ekkor 15-30.000 fő körül mozoghatott, bár a műholdas felvételek alapján népessége ennél jóval nagyobb volt. 1000 körül jelentős éghajlati változás történt, Tiwanaku ezután már nem tudott több élelmet termelni, megszűnt a birodalmat ellátó szerepe és kiszáradt.

6 Pompeii

79. augusztus 24-én a Vezúv kitört és földdel, hamuval borította el a közeli Pompeii városát, melyek úgy konzerválták a települést, amilyen az a végzetes napon volt. Az edényektől és asztaloktól kezdve a festményeken és embereken át minden mintha megfagyott volna. Pompeii Herculaneummal együtt lakatlanná vált, nevük a feledés homályába merült. Ásatások során fedezték fel őket a 18. században. Az elveszett városok részletes bepillantást engednek az emberek életébe, akik 2000 évvel ezelőtt itt éltek.

5 Teotihuacan

Az i.e. 2. században egy új civilizáció emelkedett fel Mexikó völgyében. Ez a civilizáció építette Teotihuacan hatalmas metropoliszát és óriási, lépcsős piramisát. A népesség 6. századi csökkenése már mutatja az éghajlatbeli változásokat. Hét évszázaddal Teotihuacan bukása után az elveszett város piramisait az aztékok zarándokhelyként tartják tiszteletben.

4 Petra

Petra, a híres rózsavörös város, mely feleannyi idős, mint az örökkévalóság” az ősi fővárosa volt a nabateus királyságnak. Egy hatalmas, különleges városa Wadi Musa kanyon oldalában, Jordánia déli részén, melyet a nabateusok alapítottak, akik a selyem- és fűszerkereskedelem fontos állomásává tették, összeköttetésben Kínával, Indiával és Arábia déli részével, Egyiptommal, Görögországgal és Rómával. Miután a rengeteg földrengés tönkretette a város vízvezeték rendszerét, a város szinte teljesen elnéptelenedett a 6. században. A keresztes hadjáratok után Petrát a nyugati világ teljesen elfeledte. Az elveszett város egy svájci utazó, Johann Ludwig Burckhardt fedezte fel újra 1812-ben.

3 Tikal

200-900 között Tikal volt a legnagyobb maja város 100-200 ezres lakosságával. Amint Tikal elérte népesszámának csúcsát, a környező erdők kiirtása és az erózió miatt a lakosság gyorsan csökkenni kezdett. Tikal lakóinak többségét elvesztette 830-950 között és központi szerepe is hanyatlani kezdett. 950 után Tikal majdnem teljesen elnéptelenedett, bár egy kevés ember még a romok közötti kunyhókban továbbra is itt élt. A 10-11. században azonban még ők is elhagyták a várost és a guatemalai őserdők a következő ezer évben teljesen benőtték a romokat.

2 Angkor Wat

Angkor egy hatalmas templomváros Kambodzsában, a Khmer Birodalom lenyűgöző maradványaival a 9-15. századból. Ezek között megtaláljuk Angkor Wat templomát, a világ legnagyobb vallásos emlékművét és a Bayon templomot (Angkor Thomnál), melyet óriási, kőből faragott arcok díszítenek. Hosszú története során Angkor a hinduizmus és a buddhizmus között egyensúlyozva nagy változásokon ment át vallási tekintetben. Csaknem egész Angkor elnéptelenedett, kivéve Angkor Wat városát, melyből egy buddhista szentély maradt fenn.

1 Machu Picchu

Machu Picchu az egyik leghíresebb elveszett város a világon, melyet 1911-ben a hawaii történész, Hiram fedezett fel újra, miután évszázadokon át rejtőzött az Urubamba völgyben. "Az Inkák Elveszett Városa" teljesen láthatatlan volt, teraszos földek vették körbe és természetes források öntözték. Helyileg Peruban található, de a külvilág számára 1911-ig ismeretlen volt.